

شیوه قیمت‌گذاری با انگشتان در عصر صفوی

۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ ساعت ۱۲:۳۰

بازرگانان ایران معمولاً هنگامی که در اجتماع درباره قیمت چیزی مذاکره به عمل می‌آوردند هرگز به طریق تکلم مقاصد خویش را بیان نمی‌کنند، بلکه با انگشتان خویش که در دستمالی و یا زیر گوشه قبایشان پنهان است و حرکاتش عیان می‌باشد، بهای کالا را اظهار می‌دارند.

در دوره صفویان نحوه محاسبات و معاملات میان بازرگانان و تجار بزرگ روشی خاص بود. جالب آنکه برای محاسبه از انگشتان دست استفاده زیادی می‌شد و از طریق اشارات خاص، بسیاری از مقاصد بازرگانان منتقل می‌شد. ژان شاردن در سفرنامه خود پیرامون این موضوع آورده است:

«زرگر باشی سینی را که جواهرات منتخب شاهنشاه در آن قرار داشت به جلو کشید و کار را از قطعات کوچک آغاز کرده، آهسته قیمت هر تکه گوهر را یکی بعد از دیگری از من سؤال می‌کرد، آنگاه آنها را نخست به جواهر فروشان مسلمان و سپس به گوهریان ارمنی و هندی، به هر هیأتی جداگانه نشان می‌داد و قیمت می‌کرد. بازرگانان ایران معمولاً هنگامی که در اجتماع درباره قیمت چیزی مذاکره به عمل می‌آوردند هرگز به طریق تکلم مقاصد خویش را بیان نمی‌کنند، بلکه با انگشتان خویش که در دستمالی و یا زیر گوشه قبایشان پنهان است و حرکاتش عیان می‌باشد، بهای کالا را اظهار می‌دارند. هنگامی که دست بسته باشد، هزار بیان می‌گردد؛ اگر یک انگشت باز باشد صد را می‌رساند، ولی اگر از نیمه تاشود مقصود پنجاه است. آحاد با فشار سرنگشت و عشرات با خم کردن انگشت ادا می‌شود. در موقعی که می‌خواهند چندین هزار و یا چند صد را بیان کنند همان حرکات دست و انگشت را به قدر لزوم تکرار می‌کنند. اینگونه طرز تقویم قیمت سهل و قابل اعتماد است و برای اینکه مذاکرات شنیده نشود بسیار مناسب می‌باشد. در سر تاسر مشرق زمین و بخصوص در هندوستان شیوه مزبور رواج کامل دارد.»

منبع: ژان شاردن، سیاحتنامه شاردن، جلد سوم، ترجمه محمد عباسی، تهران، چاپ پیروز، ۱۳۳۶، صص ۱۸۰-۱۸۱

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/50071/عصر-انگشتان-گذاری-قیمت-شیوه>